

Psoriasisde Ailevi Tutulum

Ertuğrul H. Aydemir, Nurcan Arzuhal, Seher Küçükoğlu
Burhan Engin, Arzu Mete

Istanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, İstanbul

Özet

Ülkemizdeki psoriasisli hastalarda ailevi tutulumun ne sıklıkta olduğunu görebilmek için bir ön çalışma olarak iki ay boyunca polikliniğimize gelen hastaların hepsine aile bireylerinde psoriasis olup olmadığı soruldu. Akrabalık derecelerine göre bu bilgiler kaydedildi. 1392 hastadan 86 tanesinde klinik muayene ile psoriasis saptandı. Bu 86 hastanın 29'unun aile bireyleri ve yakın akrabalarında psoriasis öyküsü alınırken (% 33.7) , psoriasisli olmayan 1306 hastanın 48'inde (% 3.7) aile bireyleri ve yakın akrabalarında psoriasis bulunduğu öğrenilmiştir. İstatistik değerlendirme dört gözlü tabloyla yapılmış ve aradaki fark anlamlı bulunmuştur ($\chi^2=1180$, $p=0.0001$).

Anahtar Kelimeler: Psoriasis, Ailevi tutulum

Aydemir EH, Arzuhal N, Küçükoğlu S, Engin B, Mete A. Psoriasisde ailevi tutulum. TÜRKDERM 2002; 36: 102-104.

Summary

Background and Design: We have designed this preliminary study, since there is no study about familial involvement and hereditary side of psoriasis, in Turkish literature.

Materials and Methods: All the patients visiting our outpatient polyclinic in two months have been examined for any psoriatic lesion clinically. Both psoriatic and nonpsoriatic patients have been interrogated about the other psoriatic patients in their family and close relations.

Results: 86 out of 1392 patients have been diagnosed as psoriasis. 29 out of 86 psoriatic patients have had a story about psoriatic family members (33.7 %). 48 out of 1306 nonpsoriatic patients have also had a story about psoriatic family members and close relations (3.7 %). The difference was significant statistically ($\chi^2=1180$, $p=0.0001$).

Conclusion: It seems that familial involvement is important in Turkish Psoriatic population, but the ratio is lower than our classical knowledges.

Key Words: Psoriasis, Familial involvement

Aydemir EH, Arzuhal N, Küçükoğlu S, Engin B, Mete A. Familial involment in psoriasis. TÜRKDERM 2002; 36: 102-104.

Psoriasisın belli bir derecede kalıtsal olduğu hemen hemen herkes tarafından kabul edilmiş olmakla birlikte kesin bir bağlantı saptanamamıştır ve hiç kalıtsal bağlantı göstermeyen bir grup hasta da vardır¹⁻⁷. Bu konudaki verilerin çoğu aile çalışmaları, anketler ve benzeri çalışmalarla elde edilmiştir. Ülkemizde bu tür çalışmaların azlığı düşünülerek kısmen klinik muayene ve kısmen de sorgulama esasına dayanan bu çalışma planlanmıştır.

Yöntem

01.10.2000-31.12.2000 tarihlerinde polikliniğimize başvuran hastaların tümünde, psoriasisli olup olmadıklarına bakılmaksızın aile bireyleri ve yakın akrabalarında psoriasis olup olmadığı ve varsa akrabalık dereceleri sorula-

rak kayda alındı (Anne, baba ve çocuklar birinci derece, kardeşler ikinci derece, amca, hala, dayı, teyze üçüncü ve kardeş çocukları dördüncü derece). Hastaların kendilerinde psoriasis tanısı tamamen klinik bulgulara dayanılarak gerçekleştirildi. Psoriasisli olan ve olmayan hastaların yakınlarında psoriasis bulunma sıklığı kıyaslandı. Dört gözlü tablo kullanılarak χ^2 ve "p" değerleri saptandı.

Bulgular

İki aylık sürede görülen 1392 hastanın 86 tanesinde psoriasis saptanmıştır (%6.1). 86 psoriasisli hastanın 29'undan yakınlarında psoriasis öyküsü alınırken (%33.7), psoriasis dışı hastaların 48'inden (%3.7) yakınlarında psoriasis öyküsü alınmıştır. Aradaki

Alındığı Tarih: 13.05.2002 **Kabul Tarihi:** 17.06.2002

Yazışma Adresi: Dr.Ertuğrul H. Aydemir, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı

fark on katına yakın olup, istatistik olarak da anlamlı (Tablo I) bulunmuştur ($\chi^2 = 1180$, $p < 0.0001$). Psoriatik hastalardaki bu %33.7'lik oranın %23,3'ünü birinci derece ve %4,7'sini ikinci derece akrabalarındaki (Tablo II) psoriasis öyküsü oluşturmaktadır.

Tartışma

Psoriasisin ailevi ve kalıtsal oluşu üzerindeki ilk düşünceler başlangıçta basit gözlemlere dayalıyken, daha sonra aile çalışmaları, ikiz çalışmaları, anket çalışmaları ve HLA çalışmaları şeklinde sürmüştür^{2,4,8-10}. Bu konudaki epidemiyolojik çalışmalarla ilgili olarak Fry L.'den aldığımız bilgilere göre⁴ psoriasisin ailesel özelliği konusundaki ilk çalışmalardan biri, bir Alman kasabasında olup %56 oranında aile öyküsü saptanmıştır. Yine aynı kaynaktan alına bilgilere göre İsveç'teki bir çalışmada 40.000 kişiden psoriasisli olmayanların akrabalarında psoriasis %1.96 oranında saptanırken, psoriasislilerin akrabalarında % 6.4 bulunmuştur⁴. Faroe adalarında yapılan bir çalışmada hastaların %91'inde aile öyküsü saptanmış, fakat bu sonucun kapalı toplum olma özelliğine bağlı bir yükseklik olabileceği düşünülmüştür^{2,4}. İkizlerde yapılan çalışmalarda birlikte görülme oranı monozigot olanlarda %70, dizigotik olanlarda ise %20 civarında saptanmıştır^{8,9}. Ankete dayalı bir çalışmada psoriatik hastaların yakınlarında psoriasis sıklığı %4.6, psoriatik olmayan hastaların yakınlarında ise %1.2 olarak bulunmuştur. Aynı

grup psoriasisli hastaların %36'sında en az bir tane psoriasisli akraba bildirilmiştir¹⁰. İsveç'ten 3095 hasta ve yakınları ile yapılan bir çalışmada yaşam boyu psoriasis olma riski, anne ve baba psoriasis olmayanlarda %4, birinde varsa %28, ikisinde de varsa %65 olarak bulunmuş, ek olarak kardeşlerden birinde varsa sırasıyla bu oranlar %24, %51 ve %83 olarak bildirilmiştir¹¹.

Bizim çalışmamızda saptanan 86 psoriasisli hastanın 29 tanesinin ailesinde ve yakın akrabalarında psoriasis olduğu bildirilmiştir (%33.7). Psoriatik olmayan 1306 hastanın 48'inin (%3.7) ailesinde ve yakın akrabalarında psoriasisli bireyler olduğu bildirilmiştir. İstatistik değerlendirmede bu sonuç çok anlamlı ($p < 0.0001$) görülmektedir. Psoriasisli hastaların %23.3'ünde birinci derecedeki akrabalarda (Anne, baba, çocuk) psoriasis bildirilirken %4.7'sinde ikinci, yine aynı oranda üçüncü ve %1.2 oranında daha uzak akrabalarda psoriasis olduğu bildirilmiştir. Bu yüksek oran ve istatistik anlamlılık ailevi birlikteliğin ve kalıtımın etkisini önemli ölçüde destekler görülmektedir.

Bu konuda yapılan HLA çalışmalarında da özellikle klas 1 grubundan bazı HLA gruplarıyla yakın ilgi görüldüğü bildirilmişse de, değişik çalışmalarda farklı HLA gruplarına yakınlık saptanmış, kesin bir sonuca varılamamıştır^{1,2,4,7}. Hastalıkta erken ve geç olarak iki farklı başlangıç yaşı olup bunlardan erken olanda kalıtsal özelliğin oldu-

Tablo I: Genel Bulgular

Grup	Ailede (%)					Psoriasis Yok	TOPLAM
	Psoriasis var (Akrabalık Derecesi)						
	1°	2°	3°	4°	Toplam		
Psoriasis dışı	29 2.2	6 0.4	12 0.9	1 0.1	48 3.7	1258 96.3	1306 100
Psoriasis	20 23.3	4 4.7	4 4.7	1 1.2	29 33.7	57 66.3	86 100
TOPLAM	49 3.5	10 0.7	16 1.1	2 0.1	77 5.5	1315 94.5	1392

Tablo II: İstatistik Sonuçlar

GRUPLAR	Ailede Psoriasis (+)	Ailede Psoriasis (-)	Toplam
Psoriasis Dışı	48	1258	1306
Psoriasis	29	57	86
Toplam	77	1315	1392

$\chi^2 = 1180$ s.d.=1 $p < 0.0001$

ğu diğerlerinde ise olmadığı gibi bir varsayım da öne sürülmüş fakat bu da çok açıklık kazanamamıştır¹⁻³.

Çalışmada psoriasisli hastaların yakınlarında psoriatik olmayanlara göre on kata yakın anlamlı bir psoriasis sıklığı bildirilmesi ülkemizde de kalıtım payının önemli olduğunu düşündürmekte ve bunun oranı hakkında bir ön bilgi vermektedir. Birinci derece akrabalarda %69 (genel olarak %23.3) gibi bir yoğunluk varsa da psoriatik

olmayanların yakınlarında görülen psoriasis sıklığında da birinci derece akrabalar daha ağırlıklıdır (%59). Bu daha çok birinci derece akrabalarındaki bilgilerin daha net olmasına bağlı gibi görünmektedir. Genel hasta sayısına oranına bakıldığında psoriasisli hasta sıklığı (%6.1) eski bilgilere göre fazla görülmekle birlikte^{1,2,6} kısa dönemlik bir değerlendirme olduğu için bir artış gibi değerlendirilmemiştir.

Kaynaklar

1. Aydemir EH: Psoriasis ve benzeri dermatozlar. Dermatoloji. Ed. Tüzün Y, Kotoğyan A, Aydemir EH, Baransü O. 2. Baskı. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, 1994:315-322.
2. Camp RDR: Psoriasis. Textbook of Dermatology. Champion RH, Burton JL, Burns DA, Breathnach SM. 6. Baskı. Oxford, Blackwell Science, 1998:1589-1649.
3. Stern RS: Epidemiology of psoriasis. Psoriasis (Dermatologic Clinics of North America). Ed. Lebwohl M, Zanolli M. Philadelphia, WB Saunders, 1995:717-722.
4. Fry L. An Atlas of Psoriasis. The Parthenon Pub. Lancs. 1992.
5. Lav O: Hastalarda psoriasisli oranı. Deri Hast ve Frengi Arş 1968;5:67-68.
6. Ekber E, Aydemir EH, Tüzün Y: Psoriasis sıklığı. Deri Hast. Ve Frengi Arş 1980;14:71-74.
7. Ortonne JP: Aetiology and pathogenesis of psoriasis. Br J Dermatol 1996;135 (Suppl 49) :1-5.
8. Farber EM Nall ML, Watson W. Natural history of psoriasis in 61 twin pairs. Arch Dermatol 1974;109:207-211.
9. Bandrup F, Hauge M, Henningsen K, Eriksen B: A study of psoriasis in unselected series of twins. Arch Dermatol 1978;114:874-878.
10. Watson W, Cann HM, Farber EM et al. The genetics of psoriasis. Arch Dermatol 1972;105: 197-207.
11. Swanbeck G, Inerot A, Martinsson T et al. Genetic counselling in psoriasis. Br J Dermatol 1997;137:939-942.